

Su Müziği Süitleri: No.1 (HWV348); No.2 (HWV349); No.3 (HWV350)

Work Title	Water Music
Alternative Title	Wassermusik ; The Celebrated Water-Musick
Composer	Handel, George Frideric
Opus/Catalogue Number	HWV 348-350
Movements/Sections	22 movements (3 suites)
	<ul style="list-style-type: none"> • Suite No.1 <ol style="list-style-type: none"> 1. Overture. Largo—Allegro (F major) 2. Adagio e staccato (D minor) 3. Allegro (F major) 4. Andante espressivo (D minor) 5. Presto (F major) 6. Air. Presto (F major) 7. Minuet (F major) 8. Bourée. Presto (F major) 9. Hornpipe (F major) 10. Allegro moderato • Suite No.2 <ol style="list-style-type: none"> 11. Allegro (D major) 12. Alla Hornpipe (D major) 13. Minuet (D major) 14. Lentement (D major) 15. Bourée (D major) • Suite No.3 <ol style="list-style-type: none"> 16. [Sarabande] (G major) 17. Rigaudon [Presto] (G major) 18. [Rigaudon 2] (G minor) 19. Minuet [1] (G minor) 20. [Minuet 2] (G minor) 21. [Gigue 1] (G minor) 22. [Gigue 2] (G major)
Year/Date of Composition	1717
First Performance	1717-07-17 in London, River Thames
First Publication	1733
Average Duration	45 minutes
Composer Time Period	Baroque
Piece Style	Baroque
Instrumentation	orchestra [more...]

Almanya’da doğan, İtalya’ya giderek bu ülkenin müziğini öğrenen, sonra da İngiltere’ye yerleşen Handel, Avrupa karakterlerini de kendinde toplamıştı: Çalışma disiplini ve gücüyle Alman, ateşli ve heyecanlı davranışlarıyla İtalyan, çapkınlıklarını ustaca gizlediği özel yaşamıyla Fransız, iş hayatındaki tutumuyla İngiliz’di.

İtalyan operalarını incelemiş, dönüşünde 1710 yılında Hannover Sarayı’nda orkestra yöneticisi

olmuştu. Yılın sonuna doğru Londra’ya gitmiş, orada sahnelenen Rinaldo Operası’nın başarısı üzerine Almanya’yı savsaklamış, 1712’den sonra İngiltere’ye tam olarak yerleşmişti.

XVIII. yüzyıl İngiltere’sinin eğlence yaşamı şiddetli çatışmalara yol açıyor, horoz döğüşlerinde bahis tutuşmalar büyük gerginlik yaratıyor, her eğlence, her konser radikallerle reformcular arasında çekişmelere neden oluyordu. Opera seyircileri arasında da

kavgalar çıkıyor, kötü durumlarla karşılaşmaktan çekinen gerçek dinleyiciler temsillerden kaçıyor. O yıllarda Kraliçe Anne'nin aldığı önlemlerle düzene giren eğlence yaşamı Handel'e cazip gelmişti. Ancak, Kraliçe Anne öldükten sonra erkek kardeşi koyu Katolik olduğu için, ailenin bir kuzeni, Hannover Prensi Georg Ludwig, I. George olarak İngiltere tahtına çağırılmış, böylece Handel'in terkettiği eski patronu kral olmuştu. Yeni kralın daha çok açık havayı ve Thames nehri üzerinde verilen konserleri sevmesi, Londra'daki opera tutkusunu azalttı. Bu konserlerin ve eğlencelerin masraflarını da kral ödemiştir; soylular, daha önce parasını topladıkları konserlerden kazanç bile sağlıyordu.

Baron Kilmanseck'in müzیکçilere 150 Pound vererek 17 Temmuz akşamı düzenlediği gezi, Londra'daki Alman elçisi Friedrich Bonet'in Berlin'e 19 Temmuz 1717'de yolladığı raporla şöyle belgelendi: "... Kralın akşam saat sekizde Whitehall'dan bindiği teknesinde Düşes Bolton, Kontes Godolphin, Madame de Kilmanseck, Mrs. Were, Kont Orkney gibi soylular ve uşakları bulunmaktaydı. Kralinkinin yanında giden şehir kumpanyasının tuttuğu teknede her türlü çalgıyı, çoğunlukla üflemeleri çalan 50 müzیکçi vardı. Halle doğumlu Handel'in özellikle bu gezi için bestelediği eseri kral çok beğendi ve her tekrarın bir saat sürmesine karşın, iki kez yemekten önce, bir kez de sonra tekrarlattı. Teknenin çevresindeki kayıkların sayısı sayılamayacak kadar çoktu. Gece saat birde Chelsea'de yenilen yemekten sonra, kral saat üçte ayrıldı ve dört buçukta St. James'e döndü." Elçinin bu gezinti için yazıldığını belirttiği, hatta kralın dargın olduğu Handel'i,

bu güzel müziktan dolayı affetmesi ne derece doğru bilinmiyor. Ancak bestecinin "Su Müziği" olarak anılan eserinin 1715-17 yılları arasında, yaylı çalgıları da içeren geniş kadrolu bir üfleme çalgılar topluluğu tarafından açık havada çalınmak üzere yazıldığı sanılıyor.

Günümüzden 300 yılı aşkın bir süre önce, bir ay arayla, Almanya'nın birbirinden hiç de uzak olmayan iki kentinde doğan iki müzیک devi, birbirinden oldukça farklıdır. Halle'li Handel, Johann Sebastian Bach'tan bir ay önce doğmuş, İtalyan müziğini de öğrenerek İngiltere'ye yerleşmiş, daha 25 yaşında konusunda çevrenin en başarılı, becerikli ve seçkin insanlarından biri olarak sivrilmiş, eserleri çok çalınmıştı. Öte yandan, Eisenach'lı Bach, tüm yaşamını Almanya'da geçirmiş, kilise ve soyluların hizmetinde özel besteci gibi çalışmış, eserleri ancak onun ölümünden çok sonra geniş kitlelere ulaşabilmişti. Onun Thames nehri üzerinde kayıkta çalınmak üzere bir şeyler yazacağını düşünmek de belki biraz zordu. Handel'in ise bu konuda hiç duraksamadığını pek çok uzman belirtmektedir.

Elli dakika süren ve tümü üç bölüm halinde, yirmi civarında Barok stilde aya ve danslardan oluşan "Su Müziği"nin ilk bölümü (Fa Majör Süit), üfleme çalgıları tam bir açık hava müziği gibi değerlendirmesine karşın, ikinci bölümde (Re Majör Süit) trompetlere daha çok önem verilmiştir. Üçüncü bölüm (Sol Majör Süit) ise zarif çalgılama tekniğiyle daha çok kapalı salonlara yakışır. Bazı uzmanlara göre de ilk bölüm Chelsea'ye gidişte, ikincisi yemek için durulduğu zaman, üçüncüsü ise geriye dönüşte seslendirilmiştir.

Eserin özgün elyazması kaybolmuştur. Ancak, Handel kör olduktan sonra da yardımcı olan kopist Johann Christoph Schmidt'in 1730'da yaptığı kopya, halen Manchester'deki Aylesford koleksiyonunda bulunmaktadır. Daha sonra, 1733'te Walsh Yayınevi tarafından "Seçkin Su Müziği" adıyla basılan nota ise ancak yedi bölümü kapsamaktadır. Tüm bölümler ise 1788'de, Handel'in ölümünden 29 yıl sonra yayımlanmıştır. Bu nedenle Handel'in SU Müziği'ni yazmak için çeşitli sütlerden yayınlandığı ve en ünlü parçalardan Hornpipe'ı ancak 1730'da bestelediği, 1736'da tekrar elden geçirdiği bilinmektedir. Daha sonra kapalı yerlerde de çalınan, yaylı çalgıların sayısı artırılan, sürekli bas olarak klavsene de yer verilen Su Müziği, çağdaş orkestra düzeninde ilk kez 1923'te Manchester Halle Orkestrası yöneticisi Sir Hamilton Harty'nin (1879-1941) altı parçayı uygulamasıyla seslendirilmiştir. Günümüz orkestraları ise genellikle iki obua, iki fagot, iki korno, iki solo keman, yaylı çalgılar ve sürekli bas (klavsen) düzeniyle eseri yorumlamakta, gerektiğinde flütler ve trompetlere de yer verilmektedir.

Su Müziği Süiti No.1, Fa Majör'den (HWV348) Bölümler

1.Uvertür: Süitin 4/4'lük ölçüde önce ağır (largo) tempoda, üfleme çalgılarla törensel başlayan giriş müziği – Fransız stilindeki gösterişli üvertür – canlı (allegro) tempodaki iki sesli bir kanona dönüşür. Onu, ara vermeden re minör tondaki yine 4/4'lük ölçüde, ağır ve kesintili (Adagio e staccato) akışlı 2. bölüm izler. Burada da solo obua ön plandadır. 3. bölüm ise çabuk – ağırca – çabuk (allegro – andante – allegro) olarak üç karşıt

bölmelidir. 4. bölüm, teması önce kemanlarla duyurulan zarif bir aryadır (air). Minör bölmede ise tahta üflemelele seçkinleşir. Çalgıları sırayla dolaşan ezgi birinci kornonun herhalde açık havada oldukça etki yaratan tiz do sesinde yükselir ve sakin biçimde sona erer. 5. bölüm, Su Müziği'nde altı değişik menüet dabsına yer veren Handel'in en zarif menüetlerinden biridir. Onu izleyen çok kısa ve canlı dans, kemanları piano-forte kontrastlarla sunduğu iki zamanlı eski Fransız dansı Bourrée 6. bölümü oluşturur. 7. bölümde bu kez, İngiliz halk danslarına da önem veren Handel, adını ulusal çalgı gaydadan alan hornpipe'ı değerlendirir. Bu canlı, eğlenceli ve umulmadık aksanlarla gelişen gemici dansını önce tahta üfleme çalgılar, sonra da yaylılar neşeyle sergiler.

Süre 23'

– Aktüze İ. Müziği Okumak. Pan Yayıncılık. Nisan 2003.

Kazım Çapacı